

SAFARI

www.ekoturism.org

NYHETSREV FRÅN EKOTURISMFÖRENINGEN # 2-03

Nu över ett hundra kvalitetsmärkta arrangemang i Naturens Bästa!

Jan Danielson presenterar
14 nya arrangörer.

läs pressmedlandet på sid 4-5.

Sverige satsar på ekoturism

Under våren har Sveriges Rese- och Turistråd i samarbete med 14 företag, organisationer och myndigheter dragit igång ett särskilt Ekoturismprogram med syftet att profilera Sverige som ett resmål särskilt lämpat för ekoturism. Läs mer på sidan 10.

Över 300 medlemmar

Ekoturismföreningen fortsätter att växa! Under det senaste halvåret har över 50 nya företag och privatpersoner gått med i föreningen, vilket innebär att vi idag har mer än 300 medlemmar.

Främst är det mindre företag som uppskattar föreningens arbete för mer och bättre ekoturism. Totalt är mer än 210 företag och organisationer medlemmar i Svenska Ekoturismföreningen och de flesta, runt 170 stycken, är just små turistentreprenörer.

SAFARI vill tacka er alla som aktivt bidrar till föreningens positiva medlemsutveckling, och hoppas att även övriga vill dra ett strå till stacken.

Värva en ny medlem!

Beställ gratis föreningens nya presentationshäfte "Helt enkelt ett roligare resande..." och sprid det bland era gäster, vänner i branschen och grannar.

Tack för hjälpen !

Östersjöns vilda laxar

Många slåss för något. De kan kallas eld-själur, nördar och drömmare. En del går samman för att få känna sig normala och för att bli starka. Själv slåss jag för att rädda den vilda Östersjö-laxen. Det kan verka motsägelsefullt när jag nördigt försöker lura laxen att hugga på min fluga. Men för många sportfiskare går bevarande och nyttjande hand i hand. Så tolkar jag också ekoturism.

förföljt och förstört för älvens konung så att bara spillror av bestånden överlevt. Det fanns ett 70-tal Östersjöälvar fyllda med naturligt lekande lax. I dag finns det c:a 25 kvar, och vildlaxarna är mycket få. Vi byggde kraftverk och dammar som förstörde merparten av laxälvarna. Vi planterade ut odlad fisk för att ersätta den naturliga. Vi byggde upp ett drivgarns- och krokfiske på södra Östersjön. Många vildlaxstammar är utrotade och många lever på utrotningens gräns.

Om vildlaxbestånden i Norrlandsälvarna skulle få återhämta sig och producera optimalt med lax så skulle turismen skapa en omsättning på c:a 200 miljoner kronor årligen i norrländska älvdalar. Dessa 200 miljoner kan skapa 180 helårsarbeten. Rätten till drivgarns- och krokfiske i södra Östersjön stoppar möjligheten att skapa dessa jobb. Laxfisket i södra Östersjön är inte lönsamt på grund av den billiga odlade norska laxen. Men fisket fortsätter i hopp om att laxpriset ska gå upp.

Sverige försäkrade sig om undantag från både FN:s och EU:s regler mot drivgarnsfiske. Näten dödar inte bara vildlaxen utan även marina däggdjur och sjöfågel. Effektiv yrkesfiskelobbying innebär att man i Östersjön får fiska med 21 km drivgarn per båt. FN vill att drivgarnsfisket upphör.

Försöken att skapa laxfisketurism i Norrland ligger på is. Ingen vägar investera. Det är för glest mellan laxarna för att skapa en lönsam turism. Laxen borde få hjälpa människan att bo kvar. Som den en gång hjälpte dom att kunna bosätta sig.

Mitt laxfiske är det inte så noga med längre. Får jag bara bada med dom ibland är jag nöjd. Jag har sällan känt en sådan glädje som när jag snorklade bland vilda laxar i norska Namsen. Att vara bland dessa mäktiga fiskar som med lätthet simmar rakt mot strömmen till lekplatserna är en ekoturismupplevelse utöver det mesta.

Det finns fler frågor att slåss för. Hjälpt oss att identifiera och slåss för det du tycker är viktigt. Ekoturismföreningen kan vara medlemmarnas talesman inför myndigheter och allmänhet. Låt oss både bevara naturen och hitta sätt att nyttja den så att ekoturism, jobb och företag skapas.

Dan Jonasson

Fiskekonsulent och Ordförande i Ekoturismföreningen

Fotograf: Yngve Ask

I nästan alla Östersjöns älvar och åar har det funnits vildlax, och i tiotusen år har de simmat till södra Östersjön för att äta sill. När lekluften kommer återvänder de till sin födelseälv. Älvar knöckfulla med leklax ledde till att människan bosatte sig i norrländska älvdalar. Men människan har

MerSmak ger mersmak

Sedan lanseringen av de första godkända företagen inom Naturens Bästa har Coop erbjudit några av företagen att vara med i medlemstidningen MerSmak, som har mer än en miljon läsare. Företagen har presenterats i ett reportage och har fått komplettera med annons och specialerbjudande för medlemmarna. Safari ringde upp de företag som varit med i tidningen för att höra vad det tycker om samarbetet.

Oswald Jonsson, Fjällhästen AB

- Det har varit mycket bra för oss att vara med. Det har inte bara givit oss fler gäster utan även nya kundgrupper, som dessutom bokar tidigare. Tidigare kom folk via mun-till-mun metoden vilket innebar att gruppen blev allt äldre, eftersom man tog med sina vänner och bekanta. Nu kommer det flera yngre gäster, som även är mer intresserade av natur och samisk kultur, inte bara hästarna.

Anders Junler, Vildmark i Värmland.

- Vi är med i majnumret och det är många som ringer och säger att de läst om oss i tidningen. Det är sällan som vi fått en sådan direkt respons från en tidning, och vi har redan bokat flera familjer så vi tycker förstas att detta är toppen.

Anki Vinka, Lapplandsafari

- Coop ska ha en eloge för att de ser värdet av att höja Sverigebilden och lyfter fram svensk ekoturism. Småskalig turism behöver stöttning genom denna typ av samarbetsform. Det har gett oss ett otroligt mervärde att synas i hela Sverige, något som är svårt annars. Det har stärkt oss som företag på den svenska privatmarknaden.

- Vi har redan haft många gäster som läst om oss i tidningen och det kommer fler till sommaren. Och de är så nöjda när de åker härifrån så de kommer säkert att få spinoff-effekter.

Sverige – en ny destination

Ekoturismindustrin har en strålande framtid i Sverige, men det behövs en större förståelse för den globala marknadens behov innan den får riktig fart, säger Neil Rogers, en av föreläsarna på den första baskursen i ekoturism som hölls i januari.

Neil Rogers är konsult inom internationell ekoturistisk företags- och produktutveckling och har jobbat mycket med internationell ekoturism. Under föreläsningen gav han en mängd råd om hur Sverige och den enskilde företagarens ska nå ut på den internationella marknaden.

Enligt Neil Rogers ligger Sveriges styrkor framförallt i en fantastisk vildmark, en utmärkt infrastruktur, språkkunskaper och att det är ett säkert land. Svagheter finns framför allt inom följande två områden:

- Det finns inte tillräckligt med småskaligt boende (12–35 rum med eget badrum) med ekoturistisk eller vildmarksprofil, med ägare som har kunskap om äventyrs- och naturturismmarknaden och dess resenärer.
- Det finns inte ett tillräckligt utvecklat nätverk av inkommande researrangörer i Sverige. Researrangörerna bör vara en samlande länk för allt produktutbud, så att internationella kunder och researrangörer kan boka via en källa.

Till svenska småföretagare som vill nå den internationella marknaden ger han följande råd:

- Ni måste sälja er via en inkommande researrangör, annars har ni inte en chans att synas.
- Ta reda på vad internationella researrangörer kräver för att göra affärer med er.
- Ta reda på hur andra researrangörer jobbar med utlandsmarknaden.

Neil Rogers

- Lär er vilka nätverk och system som finns för att nå ut – det är viktigare än dyra marknadsföringssatsningar.
- Jobba med ditt informationsmaterial. Små förbättringar kan ge mycket stora förändringar i försäljningen.

Satsa på imageutveckling

Dessutom måste marknadsföringen göras på två nivåer samtidigt för att lyckas nå ut. Fokus ska finnas på nischmarknader så att man kommer åt specifika målgrupper.

Fotograf: Staffan Widstrand

- Skriv till guideboksförfattare och hjälp dem med uppdatering av resmål i Sverige.
- Sälj in artiklar till olika tidningar.
- Försök komma in i olika rese kataloger.
 - Fundera på hur du kan ha ett mindre antal grupper, tjäna mer pengar och samtidigt slita mindre på naturen. Det gäller alltså att få en högre avkastning per kund och kundnatt.
 - Valuta för pengarna är viktigare än priset för kunden.
 - Gör en ekonomisk plan så att det blir en mening med att jobba.

Men den måste kompletteras med en kampanj för att imageutveckla hela destinationen, fortsätter Neil Rogers.

– Om detta görs, vilket kräver tid, utbildning och investeringar, skulle chanserna vara mycket större att dra nytta av det arbete som läggs ner från bland annat Turistrådet och Naturens Bästa på att synliggöra Sverige. Om inte, kommer det även i fortsättningen att vara svårt att fånga utlandsmarknadens intresse, eftersom budskapet till marknaden inte blir bättre än produkterna och deras leveranssystem.

Men Neil Rogers är hoppfull. Sverige är en ny destination för de flesta internationella marknaderna, vilket han ser som en enorm potential.

Annelie Nilsson

En syster i söder

I december förra året föddes den italienska Ekoturismföreningen, "Associazione Ecoturismo-Italia". Initiativtagare är Anna Widstrand och Stefano Catena, båda aktiva ekoturismoperatörer med stora delar av världen som arbetsplats.

Vi arbetar redan efter TIES (The International EcoTourism Society) kriterier, och har länge sökt efter ett forum för att kunna arbeta för att bredda ekoturismutbudet i Italien. Eftersom det varit svårt att göra detta utan en förening i ryggen bestämde vi oss för att själva se till att det blev av.

I Italien finns redan ett par mindre, lokala föreningar som arbetar efter ekoturismkriterier. Men de är inte organiserade nationellt, och använder heller inte "Ekoturism" som koncept, utan kallar sig mer allmänt för operatörer inom Ansvarsfull Turism. Dessa organisationer arbetar mer för volontäresande än för egentlig ekoturism, så den nya italienska Ekoturismföreningen tar en plats utan att trampa någon på tårna. De flesta av dessa andra organisationer har dessutom uttryckt sin vilja att vara med den nya föreningen.

Vår styrka är att vi är regelrätta operatörer på resemarknaden, och om vi vill förändra världens sätt att resa måste detta ske även inom traditionella reseföretag, inte bara i små, lokala volontärföreningar - hur bra de än är.

Föreningens långsiktiga mål är att komma fram till en Ekoturismmärkning som den svenska Naturens Bästa, och under vägen vill vi förstås gärna försöka få till ett samarbete mellan våra föreningar. I en inte så hemskt avlägsen framtid kanske våra föreningar kan arbeta parallellt även vad gäller till exempel granskning av märkningsprodukter?

Anna Widstrand

*medlem i Ekoturismföreningen,
och initiativtagare till Associazione
Ecoturismo-Italia tillsammans med
Stefano Catena.*

Nu över ett hundra kvalitetsmärkta arrangemang i Naturens Bästa!

Idag presenterade Jan Danielson från Mitt i Naturen 14 nya, svenska, godkända ekoturismarrangörer. Det innebär att Naturens Bästa nu kan erbjuda mer än ett hundra kvalitetsmärkta arrangemang i Sverige. Naturens Bästa är det första nationella kvalitetsmärkningsystemet för ekoturism på det norra halvklotet.

- Med över ett hundra attraktiva ekoturismarrangemang är Naturens Bästa nu något som den naturupplevelseinriktade resenären bara inte får missa, inleder Dan Jonasson, ordförande i Svenska Ekoturismföreningen.

- Särskilt roligt är att vi fått in ett antal fiskearrangörer, och breddat utbudet med bland annat unika gotländska fågelberg, fina cykelpaket, gourmethelger med svampplockning eller utmanande toppbestigningar på skidor.

- Nu kan vi på allvar hävda att Naturens Bästa erbjuder spännande ekoturism i nästan hela Sverige, för många smakriktningar och för alla plånböcker, poängterar Dan Jonasson.

Naturens Bästa visar naturen på riktigt

- Varsam ekoturism är ett bra sätt att få uppleva det bästa i svensk natur, samtidigt som skyddet av sällsynta arter och hotade naturtyper stärks. Naturprogram på TV bidrar till att fler söker sig ut i naturen. Med Naturens Bästa ökar resenärens möjlighet att hitta de bästa av de arrangörer

som med kunskap och omtanke visar upp traktens natur- och kultur-värden, tycker Jan Danielson, programledare i Mitt i Naturen.

Dagens nya företag är verksamma i Västergötland, Östergötland, Gotland, Södermanland, Värmland, Västmanland, Uppland, Härjedalen, Jämtland och Västerbotten, och erbjuder exempelvis fiske, ridturer, forsränning, fjällkurser, kajakarrangemang, besök på färgård, samiska upplevelser och guideade turer i unika reservat.

Svensk ekoturism väcker internationellt intresse

- Det senaste årets satsning på ekoturism har väckt ett stort internationellt intresse, i synnerhet på den engelska marknaden, säger Karl-Erik Strand VD på Sveriges Rese- och Turistråd, som nu inleder en stor satsning på att marknadsföra svensk ekoturism.

- Nu drar vi igång ett särskilt program för att marknadsföra Sverige som en destination för kvalitetssäkrad ekoturism. Bakom Ekoturismprogrammet står hittills

närmare 15 företag, myndigheter och organisationer, som Sveaskog, SJ, Exportrådet, LRF, Naturvårdsverket, Nutek, Världsnaturfonden och Ekoturismförningen, berättar Karl-Erik Strand.

Naturskydd och miljönytta

– Redan ett år efter att Naturens Bästa lanserades, kan vi nu se hur lokalförankrad turism konkret knyts samman med olika natur- och kulturskyddsprojekt. Det handlar bland annat om ekonomiskt stöd till symbolarter som jaktfalk och kungsörn, samarbete med Fjällrävs- och Utterprojektet, värdefulla fiskevårdsinsatser, om att levandegöra samiska traditioner och handfast slit med att hålla jordbrukslandskapet öppet, menar Eva Eiderström, chef för Handla Miljövänligt på Svenska Naturskyddsföreningen.

– Roligt är också att Naturens Bästa redan kan uppvisa flera exempel på konkret miljönytta. Vi ser nu hur sportfiskearrangörer byter ut gamla tvåtaktssnurror till mer miljöanpassade fyrtaktsmotorer. Eller fjällbyar där ekoturismarrangörer aktivt verkar för att miljöbränsle som alkylatbensin ska vara tillgängligt till ett vettigt pris för traktens alla aktörer, avslutar Eva Eiderström

Kort historik

Naturens Bästa sjösattes förra året. Märkningen utvecklades genom ett samarbete med en lång rad organisationer, och väckte genast ett stort intresse inom svensk turismnäring. Avsändare bakom märkningen är Svenska Ekoturismförningen som huvudman, tillsammans med Svenska Naturskyddsföreningen och Sveriges Rese- och Turistråd.

Målet är att skapa mer och bättre ekoturism i Sverige.

Idag ingår 38 godkända arrangörer som totalt omsätter drygt 80 miljoner kronor inom svensk turism. Tillsammans erbjuder dessa arrangörer över ett hundra kvalitetsmärkta arrangemang från Blekinge i söder till nordligaste Lappland.

Arbetet med att bygga upp kvalitetsmärkningen Naturens Bästa finansieras med pengar från i första hand Jordbruksverket, Turistdelegationen, Sveriges Rese- och Turistråd, Svenska Ekoturismförningen och företagen själva.

Dessa är de 14 nya godkända ekoturismföretagen:

1. Bitterna Lamm (Västergötland)
2. Sveaskog – Jakt, Fiske & Naturupplevelser (Östergötland)
3. Trollmarker Spa & Äventyr (Östergötland)
4. Lilla Karlsö SNF (Gotland)
5. Fredros Gård (Värmland)
6. Sikfors Herrgård AB (Västmanland)
7. Åsvärns kultiverade utflykter och äventyr (Stockholm)
8. Anådalen Saemien Sijte (Härjedalen)
9. ATI Fjällsupport (Jämtland)
10. Sylarnas Fjällstation STF (Jämtland)
11. Valådalens Turiststation STF (Jämtland)
12. Åre Sleddog Adventures (Jämtland)
13. Ammarnäs Fiskecentrum (Västerbotten)
14. Ammarnäs fjällens Islandshästar (Västerbotten)

Läs mer under rubriken Godkända arrangörer på www.naturesnasta.se

Presentationen på Fjäderholmarna sponsrades av:

Strömman Turism & Sjöfart AB

Ekoparken

Wefix Fjäderholmarna

Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare

Skärgårdsstiftelsen

Sverige etablerat fiskeresmål i Frankrike

Den 7–9 februari deltog Sveriges Rese- och Turistråd tillsammans med Top 10 Fishing på den årliga flugfiskemässan i Paris. Mässan har 10 000 besökare och är ett utmärkt tillfälle att möta specialiserade researrangörer, pressrepresentanter och enskilda intressenter. För närvarande finns svenska fiskeprodukter i hela åtta franska specialkataloger och Sverige har gått från att vara en närmast okänd fiskedestination för tre år sedan till ett "måste" bland fanatikerna på området. Att döma av intresset på årets mässa har svenska kvalitetsprodukter på flugfiskeområdet kommit för att stanna på den franska marknaden.

Källa: Sveriges Rese- och Turistråd

Arktisk turism redo att ta fart

I april samlades representanter från åtta arktiska länder (däribland Sverige) i finska Lappland för att lansera ett samarbetsprogram kring hållbar turism – SMART (Sustainable Model for Arctic Regional Tourism). Programmet ska hjälpa turismsektorn att jobba på ett ekonomiskt, ekologiskt och kulturellt hållbar sätt.

Både WWF Arctic och Naturens Bästa är involverade i programmet genom att bidra med sina erfarenheter från arbetet med riktlinjer och kriterier för ett ekoturistiskt perspektiv på resandet.

SMART vill få företag och kommuner i Arktis att förstå vad hållbar turism är genom satsningar på utbildning, kompetensutveckling och internationellt samarbete. För att dessutom få med dem i programmet är det viktigt att visa goda exempel på hållbart turismföretagande.

SMART har fått tre års finansiering från EU's Northern Periphery Programme.

Ekoturism i Pantanal

Foto: Jan Fleischmann, jan.fleischmann@swipnet.se Text: Safaris redaktion

Pantanalns våtmarker, på gränsen mellan Brasilien, Bolivia och Paraguay, täcker en yta motsvarande halva Sveriges. Här bor 30 miljoner kajmaner, men bara 30 000 människor. En glesbygd som får det inre av Norrland att verka tätbefolkat.

Däremot är djurlivet fenomenalt och i Pantanalns öppna landskap har besökaren större chans att bland annat få se jättemyslok, tapir, puma, capybara, jätteutter och pekarisvin.

Fågellivet är inte sämre med ljudliga, färgstarka och oskygga arter i stort antal, som exempelvis jabirústorkar, nandustrutsar, arapapegojor, tukaner, ibisar, rosenskedstorkar och många andra.

– Vi är trötta på att alla jämt säger till oss vad vi ska göra, berättar Guilherme Rondón på den lilla fazendan Barra Mansa. Här längs Río Negro-floden är ett antal mindre ranchägare på väg att tillsammans skapa ett eget privat naturreservat på minst 300 000 hektar.

– Detta nya projekt för ett privat naturreservat är det första förnuftiga alternativ som någonsin dykt upp i vårt område. För en gångs skull frågar någon oss om vad vi tror och vill. Statliga nationalparker brukar betyda stöld, vanskötsel och förfall. Vårt eget reservat hoppas jag ska innebära motsatsen – bra naturskydd, livsviktiga inkomster och större inflytande över framtiden för oss som bor och verkar här i Pantanal, förklarar Guilherme Rondón.

Under hundratals år har en enda näring dominerat allt i Pantanal – kor!
Med sex miljoner kor på enorma rancher med konservativa ägare – fazendeiros är de ålderdomliga boskapsskötartiditionerna i högsta grad levande.
Men de senaste åren har något hänt. Fallande köttpriser har tvingat fram alternativ, som för många handlat om att ta emot natur-, rid-, fiske- och äventyrsintresserade turister.
Ekoturismen har plötsligt gett tidigare dödsfiender som ranchägare och naturskyddare gemensamma intressen.

En kväll när vi rundar en flodkrök i motorkanoten finns den plötsligt bara där. En livs levande jaguar!
En turistmagnet vars eleganta fläckiga päls lyser orangegulbrun i solens sista strålar och får avlägsna besökarens hjärtan att slå dubbelslag.
Idag är en turistnatt lika mycket värd som en slaktfärdig ko, och då blir det ekonomiskt lönsamt att hysa vilda jaguarer och pumor på sina marker.
Djur som tidigare förföljdes skoningslöst, ger numera ranchägarna klirr i kassan och med knappt femtio gästnätter per år täcks eventuella förluster för riven boskap.

Fredros Gård investerar i fyrtaktsmotorer

I samband med ansökan till Naturens Bästa passade Fredros Gård på att byta ut alla sina gamla tvåtaktsnurror till mer miljöanpassade fyrtaktsmotorer. Sedan 1995 har Fredros Gård bedrivit sportfisketurism i Värmland och en stor andel av gästerna kommer från Tyskland och Centraleuropa.

Nyligen mottog Björn Särnmark från Fredros Gård Naturens Bästa's diplom från Jan Danielson.

- Totalt har jag investerat i nio nya fyrtaktsmotorer, vilket har kostat företaget drygt 100 000 kronor, förklarar Björn Särnmark och fortsätter:

- Jag är nöjd med investeringen. Flera gäster uppskattar de lugnare motorerna. Förra året konstaterade en besökare från Schweiz nöjt, att han var gäst hos ett miljömedvetet företag.

- Just nu har jag en journalist från Tysklands största sportfisketidning på besök, och han vill gärna skriva om Naturens Bästa i ett kommande nummer, avslutar Björn Särnmark.

Fyrtaktsmotorer är inte bara tystare. De har också en effektivare bränsleförbränning.

Läs mer om miljön och utombordare i den inbladade bilagan "Miljötrimma din tvåtaktare" från Svenska Naturskyddsföreningen i Stockholm.

Kuoni-Scanditours söker svenska vinterprodukter

Den produktansvarige för researrangören Kuoni-Scanditours, marknadsledande på Skandinavien i Frankrike, besökte under två dagar framför allt Tornedalen för att träffa lokala aktörer och se på produkter tillsammans med Sveriges Rese- och Turistråd. Aktörerna och Kuoni-Scanditours etablerade kontakt och researrangören vill till vintern 2003-2004 utöka det stora vinterprogrammet till att även omfatta Sverige.

Kontakt: Pierre Tolcini,
pierre@suede-tourisme.fr

Källa: Sveriges Rese- och Turistråd

Unik svensk natur blir ekopark

Den 15 maj i år invigdes Omberg som landets första ekopark i Sveaskogs regi. Trots en något gråmulen och regnig dag avlöpte invigningen väl med idel nöjda, imponerade och glada gäster.

Gästerna bjöds på lokala delikatesser som ramslökspesto direkt ur bergets skafferi och rökt sik från Vätterns klara vatten. Detta var en del av det Gästabud som nu är märkt med Naturens Bästa. Efter lunchen vandrade besökarna under kunnig ledning i några av Ombergs smultronställen. Själva invigningen föregicks av tal från bland annat Dr Claude Martin, WWF's generalsekreterare som berömde Sveaskog för sitt initiativ med ekoparker.

Omberg är den första av cirka tjugo ekoparker som Sveaskog kommer att utveckla i Sverige. På Omberg finns bl a grannaturskogar, lövsumpskogar, ädellövskogar, rikkärr och gamla jätteträd, som är värda att skydda och restaurera. Här finns även rika kulturminnen och fornlämningar. Omberg är ett populärt friluftsområde, som varje år lockar 350 000 besökare.

- Med Ekoparkerna vill vi bevara och utveckla unik svensk natur, säger Sveaskogs VD Lars Sköld. Dessutom vill vi ge fler människor chansen att uppleva Sveriges natur- och kulturmiljöer.

Sveaskog har beslutat att avsätta tjugo procent av sin produktiva skogsmark till naturskydd och naturhänsyn. Ekoparkerna ingår i detta naturvårdsarbete. Här går ekologi före ekonomi.

- Vi vill vara ett föredöme och visa att det går att kombinera lönsamhet med miljöhänsyn och hållbar utveckling, säger Lars Sköld.

I samband med invigningen av Ekoparken Omberg överlämnade Världsnaturfondens internationella generalsekreterare Dr. Claude Martin det prestigefyllda erkännandet Gäva till jorden till Sveaskog, för företagets naturvårdsarbete.

- Sveaskogs ambitiösa miljömål bidrar till att öka den biologiska mångfalden på landskapsnivå i Nordeuropas skogar. Det är i sin tur en förutsättning för bevarad biologisk mångfald i hela regionen, förklarar Dr. Claude Martin. Sveaskogs satsning är unik och bör tjäna som ett föredöme inom skogsindustrin.

Gästfrihet – ett sätt att förmedla ekoturism

Termen Gästfrihet kan, på ett för gästerna förståeligt sätt, bidra till att kommunicera de värden som ligger i det mera allmänna begreppet Småskalig turism, eller det mera specifika begreppet Ekoturism.

Gästfrihet är ett värdefritt och icke belastat begrepp som leder tankarna till mellanmänskliga relationer och en stimulerande social samvaro. Termen turism är däremot inte värdefri. Många intressenter relaterar (när de hör termen turism) till negativ masssturism.

När vi arbetar med "Gästfrihet" blir turisterna våra gäster och vi kommer att bli gästernas personliga värdar och värdinnor. Detta leder tankarna till närhet, trygghet och tillhörighet. Viktiga argument när gästerna skall välja bland utbudet av ekoturistprodukter i researrangörernas kataloger.

Professionellt värdskap är a och o

Eftersom vi vill kunna ta betalt för våra gästservicetjänster måste vi klä oss i rollen som professionella värdar och värdinnor. Att kunna utöva ett professionellt värdskap är en förutsättning för att kunna ge mötet med gästen en funktionell mening och ett socialt innehåll. En turistprodukt är inte, den blir till i mötet med gästen. Ekoturism är därför en social angelägenhet mellan miljömedvetna internationella

gäster från hela världen och natur- och kulturmedvetna professionella värdar och värdinnor.

Behovet av skolor för Gästfrihet & Service

Äkta Gästfrihet är ett avgörande konkurrensmedel. Parterna/samhället har under många år undervärderat behovet av praktiskt utbildade service- och turistarbetare, vilket har lett till ett betungande rekryteringsunderskott i hela Gästfrihetsbranschen.

För att höja vår serviceberedskap och för att förbättra servicekvalitetssinnehållet i våra ekoturisterbjudanden kan vi inrätta "våra egna" skolor

för Gästfrihet & Service. Skolorna är inga vanliga skolor utan projektskolor "Community-schools" som samlar alla yrkesutövare med direkta gästkontakter till kortare eller längre praktiskt inriktade yrkesutbildningar/kurser. Mångfald och delaktighet skall prägla hela läroprocessen. Målet är bästa möjliga utbildningsresultat till lägsta möjliga kostnad. Ett samarbete med etablerade ekoturismföretagare och lokala utbildningsföreträdare borde kunna leda till en för alla intressenter tillfredsställande etableringslösning.

Eddy Oord

Projektpedagog och företagskonsult inom Gästfrihetsbranschen

Missa inte nästa Naturens Bästa Kurs

I maj genomfördes den andra baskursen kring svensk ekoturism och kvalitetsmärkning Naturens Bästa. Platsen var ett skirande grönt och värfagert Finnhamn i Stockholms skärgård. Där fick 25 personer från nästan tjugo företag lära sig mer om ekoturism jorden runt, de sex grundprinciperna för Naturens Bästa och vad som just nu görs för att sälja svensk ekoturism på utländska marknader.

I mitten av oktober (15-17/10) är det dags för en ny baskurs om Naturens Bästa.

Notera att från och med nästa ansökningsomgång är det ett krav att man har gått denna baskurs senast i februari 2004 för att ansökan ska bedömas som komplett.

Till höstens baskurs har redan ett tiotal personer skickat in sin intresseanmälan, så det finns all anledning att snarast möjligt mejla en intresseanmälan till info@ekoturism.org

Välkommen !

3 november – nästa ansökningsdatum för Naturens Bästa

Vi fortsätter nu arbetet med att fylla kvalitetsmärkningens Naturens Bästa med Sveriges främsta naturreseföretag. Fortfarande finns det flera duktiga arrangörer som inte är med.

Stoppdatum för nästa ansökningsomgång blir den 3 november, vilket innebär att en komplett ansökan ska ha inkommit till Ekoturismföreningens kansli första måndagen i november.

Under sommaren kommer vi också att arbeta om märkningens startpaket med ambitionen att förenkla och tydliggöra ansökningsprocessen.

På sikt ska även hela ansökan digitaliseras, för att på det viset rationalisera bort onödigt pappersanvändande och underlätta vår egen administration.

Det nya startpaketet ska vara färdigt den 25 augusti och kommer då även att skickas ut till dem som redan köpt ut den tidigare versionen av märkningens startpaket.

Många fler vill veta mer om Naturens Bästa

Informationshäftet "Naturens Bästa - upplevelsequalität utöver det vanliga" fortsätter att spridas runt om i landet. Nu sinar första upplagan på tio tusen exemplar, och därför trycker vi i dagarna upp lika många till.

Vi hoppas sedan att Ekoturismföreningens medlemmar och inte minst kvalitetsmärkningens godkända arrangörer fortsätter att sprida dessa häften till intresserade gäster, kollegor och journalister. Förse gärna den lokala turistbyrån och traktens Naturum med en bunt.

Kostnadseffektivast för oss är att flera aktörer från en ort eller region gratis beställer ett större paket med ungefär 400 häften. I annat fall går det bra att kostnadsfritt beställa standardbuntar på 25, 50 eller 100 exemplar.

Mejla in din/er beställning till info@ekoturism.org

Sverige satsar på ekoturism

Fortsättning från första sidan

Programmet, som ska pågå under tre år, syftar till att stärka svensk ekoturism på många plan. Ett av programmets främsta verktyg blir att använda de arrangörer som redan kvalat in till Naturens Bästa. Kvalitetsmärkningens godkända arrangörer kommer därför att erbjudas särskilda exportseminarier. De som bedöms som exportmogna ska även få annat stöd för att effektivt kunna marknadsföra sig på en eller flera utländska marknader.

– Det senaste årets satsning på svensk ekoturism har väckt stor internationell uppmärksamhet. I våra kontakter med utlandsmarknaden ser vi tydligt ett växande intresse för högkvalitativa spetsprodukter inom svensk ekoturism. Satsningen ligger därför rätt i tiden och Sverige har en stor potential på området, säger Karl-Erik Strand, vd för Sveriges Rese- och Turistråd.

– Turistrådets Ekoturismprogram är något av det bästa som har hänt svensk ekoturism, betonar Staffan Widstrand från Ekoturismföreningens styrelse.

– Det är utmärkt att TuristRådet tillsammans med Naturens Bästa på allvar ska marknadsföra svensk ekoturism. Men lika viktigt är att en grupp centrala beslutsfattare inom näringsliv, stat och kommun och från olika intresseorganisationer samlas och diskuterar ekoturismens betydelse för Sverige.

En tredje deltagare i Ekoturismprogrammet är Skogsstyrelsen.

– Vi hoppas att detta kan bidra till att visa att skogen hyser viktiga värden vid sidan om ren virkesproduktion, förklarar Thomas Mårtensson på Skogsstyrelsen.

– Redan idag vet vi att skogen lockar. Ur ett krasst ekonomiskt perspektiv handlar det om att utländska besökare ska spendera mer pengar när de upplever den svenska skogen. Turism i mer förädlad form, som bland annat ekoturism, kan förhoppningsvis se till att öka intäkterna och dessutom bidra till att Sveriges skogsägare direkt eller indirekt får del av kakan, avslutar Thomas Mårtensson.

Per Jiborn

Läs mer om Ekoturismprogrammet på www.swetourism.se under rubriken Ekoturism.

Erfarenheter från Reisepavillion, del II

Det råder stenhård konkurrens när man ska nå ut med svenska reseprodukter på en internationell mäs sa. Av det produktmaterial som jag fick med mig från godkända Naturens Bästa företag, var det bara timmerflottfärder och björnsafari som stack ut, eftersom dessa aktiviteter inte erbjöds någon annanstans i världen.

Med det absolut inte sagt att det inte går att sälja t ex kajakturer till tyskarna, men paddla erbjuds tyskarna göra i många delar av världen, liksom besök hos ursprungsbefolkningar, ridturer, mm. Att förklara vad en skärgård är med 24 000 öar eller vad Allemansrätten innebär för en person som aldrig upplevt detta är en utmaning.

Att tro att researrangörer hör av sig när de har hundratals produkter att välja på, med hjälp av enbart muntliga beskrivningar och ett visitkort är helt lönlöst. Man måste kunna tillhandahålla dem såväl tydlig produktinformation med fakta om vad som ingår, attraherande, beskrivande bilder och prisuppgifter liksom hänvisning till en bra hemsida – allt på minst engelska. Detta är en självklarhet idag. Har man inte detta, och svarar man inte på förfrågningar omedelbart, väljer arrangörerna någon annan.

Tips för den tyska marknaden

Tillgängligheten till Sverige för den tyske besökaren är för vissa målgrupper av stor vikt. Det vore utmärkt om det fanns fler märkta produkter söder om Idre! För många tyskar ser Sverige som ett närliggande grannland och vill inte betala för de dyra flygningarna som krävs. Och tar de bussen blir resor längre norrut än Idre för långa (flera hade just Idre som exempel!). Så vad gäller såväl pris som tid för resa föredrar många tyska arrangörer södra Sverige.

Att behöva mellanlanda kanske både i Tyskland, Köpenhamn och Stockholm innan man är framme vid den norrländska flygplatsen och därefter ta buss några timmar och sen ännu längre transfer med annat färdmedel, innebär för många tyskar att det tar hela dagen att komma fram. Det är okej om man ska till Afrika, Asien eller Sydamerika, men till sitt grannland...

Så resonerade majoriteten av researrangörer på Reisepavillon. Jag vill poängtera att det definitivt finns många andra sorters tyska arrangörer/kunder som visst kan tänka sig flyg och lägga både tid och pengar även om de "bara" kommer till Sverige, men de var i stort sett obefintliga på denna mäs sa.

Andra marknadens intresse på Reisepavillon

Engelsmän är vana att behöva flyga. Detsamma gäller fransmän om de ska till Skandinavien. Våra närmaste nordiska grannar har oftast inte alls lika långt och många har lättare att acceptera att Sverige är lååångt.

Men vad det framför allt handlar om är vilka målgrupper i respektive land man vänder sig till. Kunder/arrangörer på Reisepavillon i Tyskland var inte de mest lämpliga för svensk ekoturism, framför allt inte den norr om Idre. Då tror jag Outdoor mässor och andra mer kommersiella och affärsinriktade mässor lämpar sig betydligt bättre. För att inte tala om andra vägar, mässor blir ofta alltför höstackslika. De som deltog i Reisepavillon var framför allt miljö- och märkningsintresserade, inte minst akademiker.

Reisepavillon, ett bra forum för att sprida information om världens bästa ekoturismmärkning (!) och svensk ekoturism, men enligt min åsikt för litet kommersiell för att framgångsrikt sälja svenska produkter på. MÅNGA länder är avundsjuka på att Sverige har fått till Naturens Bästa. Att sprida märkningen till andra länder vore på sikt en god idé (vilket fö Kronprinsessan Victoria framhöll när jag i januari informerade henne om Naturens Bästa under en timme på slottet) – men först ska vi väl se till att utveckla den bra i Sverige!

Ellika Nyqvist,
Sveriges Rese- och Turistråd

Naturens Bästa företag gick samman på TUR-mässan

På årets TUR-mässa deltog vi på Orust Kajak tillsammans med fem andra godkända arrangörer. När vi i efterhand summerar erfarenheterna, blir det både plus och minus, men det positiva överväger.

Att stå tillsammans med andra företag under gemensam flagga (Naturens Bästa) gjorde det lite svårt för besökarna att särskilja vad vi egentligen höll på med. Kan man dra kajak med renar och islandshästar, kanske en och annan frågade sig? Men denna otydlighet ledde också till att besökarna var benägna att verkligen prata med oss, istället för att bara läsa på skyltar.

Lärorikt samarbete

Vi hade den överenskommelsen att vi alla skulle hjälpas åt att hänvisa kunden till det som denne verkade mest intresserad av, och det fungerade bra. Vi talade för både renraider och flottfärder och skickade sedan besökarna vidare till rätt person, och det förefaller som om detta gagnade både besökarna och oss utställare. Det blev helt enkelt fler och mer samtal.

Varje gång vi träffar de andra ekoturismärkta företagen tycker vi att vi lär oss mycket, att vi bygger ett bra nätverk, och att vi dessutom har väldigt roligt tillsammans. Det gällde även för TUR-mässan. Samarbetet flöt som det

bara kan göra, när de inblandade vill och kan, och därtill har en stor påse humor i bakfickan. Vi fick massor med nya små och stora idéer till det egna arbetet. Bara den saken känns som om det var värt mässans ansträngning och kostnad.

Bra PR och kundkontakter

Krasst ekonomiskt var TUR-mässan inte någon given succé för oss. Vi sålde dåligt, för att inte säga uselt, av den huvudprodukt vi tagit till torgs. Vi tröstar den kameralavdelningen med att vi fick massor av

en viss produkt inte går att sälja på det vis vi hittills försökt. Det är en nyttig lärdom. Om vi kommer att ställa ut nästa år? Ja, utan att ha diskuterat igenom saken särskilt ingående, kan jag ändå säga att det gör vi nog. Det positiva övervägde. Nästa år ska vi väl dessutom ha jobbat bort en del gemensamma brister i Naturens Bästa-montern - det ska tydligare framgå vilka företag som ställer ut.

Jens Marklund, Orust Kajak

Foto: Orust Kajak

Kvalitetsmärkt ekoturism syns

Det är särskilt roligt att många goda krafter vill bidra till att göra kvalitetsymbolen Naturens Bästa och de godkända arrangörerna kända bland natur- och kulturintresserade resenärer. Det behövs! Fortfarande är det alldeles för få som känner till vad kvalitetsmärkt svensk ekoturism står för. Därför vill SAFARI och Ekoturismföreningen särskilt tacka:

- Turistföreningens tidning **Turist** som i vårens två nummer utan kostnad har presenterat märkningens 24 första godkända arrangörer på en och en halv sida. Till hösten fortsätter satsningen. Då får dagens 38 godkända arrangörer dela på utrymmet i två kommande nummer, vilka trycks i nästan 200 000 exemplar.
- **Västerbotten Turism** som i sin sommarkatalog "Sommarvägar i norr 2003" bjöd länets ekoturismarrangörer på en helsida. Katalogen sprids i över ett hundra tusen exemplar på svenska, engelska, tyska och finska.
- **Liber Kartor** som placerade ut de 24 första kvalitetsmärkta ekoturismarrangörerna på sina nya turistkartor. Därmed är Naturens Bästa också utmärkt på ett par tusen kartor, vilka visar intresserade gäster vägen till naturupplevelser utöver det vanliga.
- **Turistbyrån i Sorsele** som gör en egen vägguide om Naturens Bästa och kommunens kvalitetsmärkta arrangörer. Med fyra godkända företag bara i fjällbyn Ammarnäs är det en god idé.

Är du intresserad av att vara med i den gemensamma montern på TUR-mässan 2004? Hör då av dig snarast till Ing-Mari Junler på Vildmark i Värmland, imj@vildmark.se.

Annonsera i SAFARI

Nå ut till de viktigaste aktörerna inom svensk ekoturism och stöd samtidigt Ekoturismföreningens arbete för mer och bättre ekoturism.

Genom en annons i SAFARI når ditt företag ut till ett par hundra av landets främsta natur- och kulturturismföretagare liksom till ett hundratal nyckelpersoner inom svensk turism.

Kontakta Annelie Nilsson för mer information.

Tel. 031 - 13 75 30, 0703 - 19 01 15

Bra websidor

National Geographic har samlat en mängd bra hemsidor som handlar om hållbar turism på olika sätt; etiska koder, arrangörer av ekoturistiska resor, restips utifrån specialintressen med mera. Gå in på:
www.nationalgeographic.com/travel/sustainable/travelers.html

En bra hemsida med riktlinjer för hur man bör bete sig ute i naturen på Leave No Traces hemsida:
www.lnt.org

Naturens Bästa i Barents Hav

Naturens Bästa konceptet sprider sig. Nu är det Regionrådet i Barents som via länsstyrelsen i Västerbotten har givit Ekoturismföreningen i uppdrag att göra ett förslag på utbildningspaket för ekoturism för de 13 regionerna i Sverige, Norge, Finland och Ryssland som utgör Barents samarbetsområde.

Syftet är att utveckla den framtida turismen, i framför allt Ryssland, så att den bättre gynnar lokalbefolkningen och naturvård. Utbildningen ska baseras på kriterierna i Naturens Bästa och på erfarenheter från de godkända researrangörerna.

Förslaget kommer att presenteras på Miljöministermötet i Luleå i augusti.

REDAKTION

REDAKTÖR
Annelie Nilsson

MEDARBETARE I DETTA NUMMER
Dan Jonasson, Jens Marklund, Anna Vidstrand, Jan Fleischmann, Eddi Oord, Per Jiborn, Ellika Nyqvist, Helena Jansson

Vill du berätta något för Ekoturismföreningens medlemmar? Kontakta redaktionen på friagent@minmail.net eller ring Annelie Nilsson 0703 19 01 15

Torrare somrar och våtare vintrar

Nu publiceras boken "En varmare värld" med nya beräkningar av hur klimatet i Europa kan förändras under de kommande hundra åren. Boken sammanfattar också dagens kunskap om klimatförändringarnas orsaker och effekter. Läs mer om En "varmare värld" www.naturvardsverket.se

Klimatåtaganden

Gör ett klimatåtagande eller få information om effektiva åtgärder för att minska din klimatpåverkan.

Företag som gör ett åtagande kan lägga ut det på hemsidan och på så sätt synas i ett positivt sammanhang. Mer information finns på www.klimat.nu

STYRELSEPRESENTATION

ORDFÖRANDE
Dan Jonasson, fiskekonsult

VICE ORDFÖRANDE
Ellika Nyqvist, Sveriges Rese- och Turistråd

SEKRETERARE
Maria Kjellström, Ekoturismföreningen

KASSÖR
Klas Wallin, Ecco Travel

LEDAMÖTER
Pelle Andersson, STF
Filip Hedberg, Outwilde AB
Annelie Nilsson, Naturens Bästa
Karin Örnfjäll, Bildsprak
Annelie Utter, Naturresor

Ann-Kristin Vinka, Lapplandsafari
Gösta Westin, Äventyrsresor
Staffan Widstrand, fotograf
Jan Wigsten, Eco Tour Production AB

SUPPLEANTER
Bengt Kull, 30 000 Öar
Per Magnus Sander, Polar Quest AB
Louise Sjögren
Olle Wendt, Sweden Active Holidays

MEDLEMSKAP & INFORMATION

För medlemskap och information om Ekoturismföreningen kontakta vårt kansli:
Svenska Ekoturismföreningen
Box 87, 830 05 Järpen

Tel: 0647 - 66 00 25, Fax: 0647 - 100 12
E-post: info@ekoturism.org
Hemsida: www.ekoturism.org
www.naturensbasta.com
Pg: 81 39 93-3 / Bg: 5034-52 89